

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-03386
Otsuse kuupäev 01.05.2026
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja Eestihoius HLÜ (12541563)

Tarbija nõue Tarbija nõuab lepingu tingimuste ümberhindamist ja rahalisi korrigeerimisi.

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse (TKS § 60 lg 2).

Asjaolud:

Avalduse kohaselt sõlmis tarbija 15.11.2023 Eestihoius HLÜ-ga liisingulepingu ning täitis maksekohustusi korrektselt. 2025. aasta novembris nõudis kaupleja tarbijalt 89,50 euro suuruse mootorsõidukimaksu tasumist, kuigi tarbija vaidlustas nõude ning keelas oma liisingumaksete ümbersuunamise. Sellest hoolimata suunas kaupleja 2026. aasta alguses maksed automaksu katteks, tekitades kunstliku võlgnevuse ja ähvardades kohtuga. TTJA ja Maksu- ja Tolliameti seisukoha järgi puudub kauplejal õigus mootorsõidukimaksu nõuda või vahendada. Lisaks leidis tarbija, et lepingus on krediidi kulukuse määr valesti arvatud, kuna sellest on välja jäetud kohustuslikud tasud. Tarbija esitas ka GDPR-i alusel andmepäringu lepingudokumentide saamiseks, kuid kaupleja keeldus neid väljastamast. Tarbija palus kauplejal ebaseaduslikud nõuded tühistada ja makseajalugu korrigeerida, kuid kaupleja keeldus kohtuvälisest lahendusest ja suunas tarbija kohtusse. Tarbija palub komisjonil kohustada kauplejat nõuded tühistama ja leping seadusega kooskõlla viima.

Põhiseisukoht kaupleja vastusele: Tarbija vaidleb kaupleja seisukohtadele vastu, väites, et kaupleja on esitanud eksitavat teavet ning rikkunud nii lepingut kui ka seadust.

1. KKM (krediidi kulukuse määr) moonutamine

Varjatud kulud:

200 € halduskulu ei olnud SECCI teabelehel kajastatud (näidatud 0 €), mistõttu KKM on tarbija hinnangul vale.

Osamaks (40 €):

Tegemist oli kohustusliku eeltingimusega laenu saamiseks → sisuliselt krediidikulu.

Kuna see jäeti KKM-ist välja, on KKM eksitav.

Järeldus:

Intressikokkulepe on tarbija hinnangul tühine ja rakenduma peaks seadusjärgne intress.

2. Mootorsõidukimaks ja maksete arvestus

Ebaseaduslik nõue:

Tarbija väidab, et kauplejal puudub õigus automaksu nõuda (viide TTJA seisukohale).

Maksete ümber suunamine:

Tarbija märkis maksed selgelt liisingumakseteks, kuid kaupleja suunas need automaksu katteks. See on tarbija hinnangul vastuolus seadusega ja tekitas kunstliku võlgnevuse.

Heauskus:

Tarbija tasus osa automaksust vaid ajutiselt, mitte nõudega nõustumiseks.

3. Kaupleja käitumine ja läbipaistvus

Andmete väljastamisest keeldumine:

Tarbija on pöördunud Andmekaitse Inspeksiooni poole (GDPR art 15 rikkumine).

Suhtlus:

Kaupleja väide „survestava suhtluse“ kohta on tarbija hinnangul alusetu ja tähelepanu kõrvalejuhtimine.

Süüdistus:

Kaupleja varjab infot ja käsitleb tarbija päringuid ebaõigesti (nt „rämpsostina“).

4. Tarbija lõplikud nõuded

Tarbija palub komisjonil:

tunnistada intressikokkulepe tühiseks ja vähendada intress seadusjärgsele tasemele;

arvestada 240 € (halduskulu + osamaks) põhiosa katteks;

tühistada automaksu nõue ja tagastada makstud summa;

tühistada viivised ja tasud, mis tekkisid maksete ümber suunamisest;

kohustada kauplejat esitama logifailid ja sisekirjavahetus.

Tarbija väidab, et KKM on esitatud valesti varjatud kulude tõttu, makseid on ebaseaduslikult ümber suunatud ning kaupleja rikub läbipaistvuse ja andmekaitse nõudeid. Selle alusel nõuab tarbija lepingu tingimuste ümberhindamist ja rahalisi korrigeerimisi.

Kaupleja seisukoht:

Lepingu liik: Tegemist ei ole kasutusrendiga, vaid kapitalirendi tüüpi liisinguga. Tarbija sõlmis lepingu teadlikult, kinnitades tingimuste ja kulude mõistmist.

KKM (krediidi kulukuse määr):

Algne KKM ~16,16%, korrigeeritult (koos 10 € sisseastumismaksega) ~16,21%.

Kaupleja väidab, et KKM jääb seaduses lubatud piiridesse ega ületa kolmekordset keskmist määra.

Kõik vajalikud kulud (intress, lepingutasu, sisseastumismakse jne) on KKM-i arvestatud.

Halduskulu (200 €):

Tegemist on lepingutasuga, mis sisaldab ka varasema liisingu refinantseerimist ja haldustoiminguid.

Kaupleja sõnul on see KKM-is arvesse võetud → tarbija vastuväide ei vasta tõele.

Osakapitali sissemaks:

Ei kuulu krediidi kogukulu hulka, sest see on tagastatav osalus, mitte kulu.

Mootorsõidukimaks:

Ei ole eraldi „maksude vahendamise teenus“.

Maksu tasumine liisinguvõtja poolt tuleneb lepingust (kasutaja kannab sõiduki kulud).
aastal maksuvähendust ei kohaldata → maks tuleb tasuda täies ulatuses.

Kulude kandmine:

Lepingus on selgelt kirjas, et kõik sõiduki kasutamisega seotud kulud ja maksud tasub liisinguvõtja.

Maksete arvestus:

Makseid on arvestatud vastavalt lepingule.

Kui maksed ei kata kõiki kohustusi, tekib võlgnevus (ei ole kunstlikult tekitatud).

GDPR andmepäring:

Ei kuulu tarbijavaidluse menetlusse → pädev asutus on Andmekaitse Inspeksioon.

Kaupleja hinnang nõudele:

Tarbija väited on põhjendamatud.

Puuduvad tõendid lepingu ebaõigluse või õigusvastase tegevuse kohta.

Seega puudub alus nõude rahuldamiseks.

Kohtuväline lahendus:

Kaupleja on valmis arutama kompromissi, kuid ei nõustu ümberarvestusega.

Kaupleja seisukoht on, et kõik kulud, maksed ja tingimused tulenevad lepingust ja kehtivast õigusest, KKM on seaduslik ning tarbija nõue on põhjendamatu.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija leiab, et kaupljal puudus õigus tarbija eest mootorsõidukimaksu tasumisele ning suunata liisingumakseid selle kohustuse katteks. Tarbija hinnangul ei saa kaupleja asendada Maksu- ja Tolliametit maksunõude esitamisel ega maksude sissenõudmisel, kuna selline õigus ei tulene seadusest. Samuti leiab tarbija, et maksete ümber suunamine toimus ilma tema nõusolekuta ning vastuolus maksete sihtotstarbega, mille tulemusel kujunes liisingukohustuse osas näiline võlgnevus ja sellele lisandusid viivised. Tarbija hinnangul saab lepingutingimusi tõlgendada üksnes selliselt, et ta peab kandma maksukohustuse juhul, kui see on tema suhtes seadusest tulenevalt sissenõutavaks muutunud, kuid mitte tasuma seda läbi kaupleja vahenduse. Lisaks leiab tarbija, et kaupleja on eksinud krediidi kulukuse määra arvutamisel ning seetõttu on pooltevaheline intressikokkulepe tühine. Täiendavalt on tarbija esitanud nõude nõuda kaupljalalt välja kõik logifailid ja kirjavahetuse.

Kaupleja leiab seevastu, et liisingulepingust tuleneb liisinguvõtja kohustus kanda kõik liisinguesemega seotud kulud, sealhulgas maksud, ning see kohustus ei sõltu sellest, kas maks nõutakse sisse otse riigi poolt või tasub selle esialgu liisinguandja. Kaupleja selgitas, et liisinguandja on sõiduki omanik ning liisinguvõtja vastutav kasutaja, mistõttu lasub majanduslik maksukoormus lepingutingimuste kohaselt liisinguvõtjal. Kui liisinguvõtja ei täida kohustust õigeaegselt, on liisinguandjal õigus kulu ise kanda ning nõuda selle hüvitamist. Kaupleja hinnangul toimus maksete arvestamine kooskõlas lepingus kokkulepitud korraga, mille kohaselt jaotatakse laekunud maksed sissenõutavaks muutunud kohustuste katteks. Samuti leiab kaupleja, et tegemist ei ole maksude vahendamise teenusega, vaid lepingulise kohustuse täitmisega ning võlgnevus ei ole kunstlik, vaid tuleneb kohustuste täitmata jätmisest.

Komisjon märgib, et kehtiv õigus ei anna kaupljalale õigust asendada Maksu- ja Tolliametit

maksude sissenõudmisel, mistõttu saab selline õigus tuleneda üksnes pooltevahelisest lepingust. Sama järeldust toetab kaudsel ka TTJA poolt tarbijale varasemalt esitatud seisukoht, millele tarbija vaidluses tugineb. Poolte vahel sõlmitud lepingu punkti 5.12 kohaselt on liisinguvõtja kohustatud tasuma kõik liisinguesemega seotud kohalikud ja riiklikud maksud ning kõik kulud, mis liisinguandjal omanikuna tekivad. Sama tingimus näeb ette, et kui liisinguandja on nimetatud kulud ise kandnud, tuleb liisinguvõtjal need liisinguandjale hüvitada. Mootorsõidukimaksu tasumise kohustus oli vaidlusalusel ajal muutunud sissenõutavaks ning seda ei olnud täidetud. Lepingu tõlgendamisel tuleb arvestada selle olemust ja eesmärki (VÕS § 29 lg 5 p 4) ning komisjoni hinnangul annab nimetatud lepingutingimus liisinguandjale õiguse täita liisinguvõtja kohustus tema eest ning nõuda seejärel vastava summa hüvitamist.

Komisjon leiab, et maksete suunamine mootorsõidukimaksu katteks ei olnud õigusvastane, kuna see tugines lepingulisele kokkuleppele ning olemasolevale sissenõutavaks muutunud maksukohustusele. Samuti ei ole alust järeldada, et selline arvestus oleks tekitanud põhjendamatu võlgnevuse. Arvestades, et maksukohustuse täitmata jätmise korral oleks kaasnenum kõrgem viivis riigi ees, ei saa pidada kaupleja tegevust tarbijat kahjustavaks või pahatahtlikuks. Vastupidi, kohustuse täitmine liisinguandja poolt ning selle hilisem sissenõudmine tarbijalt vastab poolte vahel kokkulepitud maksude ja kulude kandmise jaotusele ning vähendab tarbija kohustuste suurust viiviste võrdluses. Seetõttu puudub alus lugeda kaupleja tegevus õigusvastaseks, pahatahtlikuks või lepingutingimustega vastuolus olevaks.

Intressimäära kehtivuse osas märgib komisjon, et vaidlus krediidi kulukuse määra arvutamise täpsuse üle ei too iseenesest kaasa intressikokkuleppe tühisust. Lepingu põhitingimuste kohaselt oli krediidisumma 11 111,25 eurot, intressimäär 15,06% aastas, krediidi kulukuse määr 16,16% aastas ning lepingu kestus 43 kuud. Täpsustatud arvestuse kohaselt, arvestades sisseastumismaksu 10 eurot, kujuneb krediidi kulukuse määraks 16,21% aastas, mis jääb seaduses sätestatud piiridesse. VÕS § 406² lg 1 kohaldamiseks puuduvad käesoleval juhul alused, kuna krediidi kulukuse määr ei ületa lubatud ülempiiri. Samuti ei ole tuvastatud, et lepinguga seotud kulude arvestamine oleks olnud sellises ulatuses ebaõige, mis mõjutaks lepingu kehtivust või intressikokkulepet.

Komisjon käsitles ka 200 euro suurust halduskulu, mille olemus seisneb lepingutasus, mis oli seotud nii uue liisingulepingu sõlmimise kui ka varasema liisingulepingu refinantseerimisega. Lepingu punktist 1.17 nähtub, et uus leping hõlmas varasema liisingulepingu kohustuste ülevõtmist ning selle kehtetuks muutumist. Samuti oli lepingu sõlmimise hetkel olemas varasemast lepingust tulenev intressivõlgnevus summas 124,01 eurot. Seega hõlmas lepingu sõlmimine lisaks tavapärasele krediidilepingu vormistamisele ka kohustuste ümberkujundamist ja refinantseerimist, mis õigustab vastava kulu käsitamist krediidilepinguga seotud kuluna. Komisjon leiab, et nimetatud kulu arvestamine ei muuda krediidi kulukuse määra selliselt, et see ületaks seaduses sätestatud piirmäära. Isegi kui eeldada, et kõik tarbija väited krediidi kulukuse määra ebaõigele arvestamisele vastaks tõele, ei saaks ebaõige arvestus tuua kaasa intressikokkuleppe tühisust.

Komisjon märgib täiendavalt, et isikuandmete töötlemisega seotud andmepäringu lahendamine ei kuulu käesoleva vaidluse esemesse, vaid kuulub vastava järelevalveasutuse pädevusse. Seetõttu ei käsitle komisjon andmepäringu täitmise küsimusi käesoleva vaidluse raames ning tarbijal on õigus pöörduda oma õiguste kaitseks vastava järelevalveasutuse poole, mida avalduse kohaselt on tarbija ka teinud.

Eeltoodust tulenevalt leiab komisjon, et puudub alus tarbija nõude rahuldamiseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/